

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 28 grudnia 2016 roku w sprawie z powództwa J. G. przeciwko P. G. i M. G. o zapłatę 7.158 zł Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi oddalił powództwo w całości.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, zaskarżając go w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia w postaci:

a) art. 5 k.p.c. w zw. z art. 212 §2 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie

i niepouczenie powoda, występującego bez profesjonalnego pełnomocnika o tym, że przedstawiona przez niego ekspertyza stanowi jedynie dowód z dokumentu prywatnego, który nie jest wystarczający dla stwierdzenia okoliczności, wymagających posiadania wiadomości specjalnych, do czego konieczne jest przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, i to pomimo udzielania analogicznych pouczeń stronie pozwanej,

b) art. 232 zd. 2 k.p.c. w zw. z art. 278 §1 k.p.c. w zw. z art. 505⁷ k.p.c. poprzez ich bezzasadne niezastosowanie i niedopuszczenie z urzędu dowodu z opinii biegłego z zakresu mechaniki samochodowej pomimo tego, że z twierdzeń powoda oraz przedstawionych przez niego dowodów (w szczególności ekspertyzy prywatnej) wynikało wysokie prawdopodobieństwo występowania wad zakupionego przez niego pojazdu, tkwiących już uprzednio w rzeczy sprzedanej, a jego nieprzeprowadzenie skutkowało w związku z tym wydaniem oczywiście nieprawidłowego orzeczenia, niezgodnego z rzeczywistym stanem rzeczy i przy naruszeniu elementarnych zasad, jakimi powinien kierować się sąd przy wymierzaniu sprawiedliwości;

c) art. 299 k.p.c. poprzez jego bezzasadne niezastosowanie w sytuacji, w której w braku innych osobowych źródeł dowodowych, jedynym dowodem pozwalającym na uczynienie istotnych dla sprawy ustaleń faktycznych był dowód z przesłuchania stron;

1. naruszenie przepisów materialnego w postaci art. 6 k.c. w zw. z art. 557 §1 k.c., poprzez ich błędną wykładnię, polegającą na podczas gdy to stronę pozwaną obciążał obowiązek dowodowego wykazania pozytywnej wiedzy powoda w tym zakresie, jako przesłanki zwolnienia sprzedawcy z odpowiedzialności z tytułu rękojmi, a zatem okoliczności z której wywodziła ona korzystne dla siebie skutki prawne.

W oparciu o wskazane zarzuty strona apelująca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, jako sądowi pierwszej instancji, z pominięciem przepisów o postępowaniu uproszczonym oraz pozostawieniem sądowi pierwszej instancji rozstrzygnięcia o kosztach instancji odwoławczej.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania odwoławczego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że niniejsza sprawa podlega rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym i z tego względu zgodnie z przepisem art. 505¹³ § 2 k.p.c., jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku tego sądu powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Sytuacja opisana w cytowanym przepisie miała miejsce w rozpoznawanej sprawie, bowiem Sąd Okręgowy, po dokonaniu analizy stanu faktycznego sprawy, przyjmuje za własne ustalenia Sądu I instancji stanowiące podstawę faktyczną rozstrzygnięcia przyjętego w zaskarżonym wyroku.

Żaden z podniesionych w apelacji zarzutów zarówno naruszenia norm prawa procesowego jak i materialnego nie okazał się trafny.

Niezasadny jest zarzut naruszenia art. 5 k.p.c. w zw. z art. 212 § 2 k.p.c., motywowany brakiem pouczenia przez Sąd I instancji powoda, nie reprezentowanego przez zawodowego pełnomocnika, o przysługującej mu możliwości zgłoszenia dowodu z opinii biegłego oraz że przedstawiona przez niego ekspertyza stanowi jedynie dowód z dokumentu prywatnego, który nie jest wystarczający dla stwierdzenia okoliczności wymagających posiadania wiadomości specjalnych, do czego konieczne jest przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego. Zważywszy na zasadę kontradiktoryjności rządzącą procesem cywilnym Sąd rozpoznający sprawę nie ma obowiązku dokonania takiego pouczenia. Stosownie do art. 5 k.p.c. w razie uzasadnionej potrzeby sąd może udzielić stronom występującym w sprawie bez adwokata lub radycy prawnego niezbędnych pouczeń co do czynności procesowych. Z art. 5 k.p.c. nie wynika jednak powinność sądu o charakterze ogólnego obowiązku do udzielania w każdym wypadku pouczeń osobom stającym przed sądem, tylko dlatego, że występują bez zawodowego pełnomocnika. Udzielenie pouczenia musi być w danej sytuacji uzasadnione, zależy od oceny i uznania sądu (tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 października 2012 r., sygn. akt I ACa 570/12, opubl. LEX nr 1238239). Pouczeń dokonuje się wtedy, gdy istnieje pewna nierównowaga między stronami z uwagi na widoczną nieporadność strony i nieumiejętność prowadzenia postępowania. W rozpoznawanej sprawie taka sytuacja jednak nie wystąpiła. Z zebranego materiału nie wynika, żeby powód przejawiał nieporadność, co skutkowałoby koniecznością dokonania pouczeń ze strony Sądu I instancji. Jak wynika z akt sprawy powód przez okres 10 lat wykonywał funkcję ławnika, a zatem posiada wiedzę z zakresu prawa i przepisach regulujących postępowanie sądowe. Powód wielokrotnie w korespondencji prowadzonej ze stroną pozwaną wskazuje również na znajomość przepisów prawnych. Nadto, należy podkreślić, że przed zamknięciem rozprawy pierwszoinstancyjnej na zapytanie Sądu Rejonowego powód wyraźnie oświadczył, że nie zgłasza wniosków dowodowych. Mając powyższe na względzie nie sposób zasadnie postawić Sądowi I instancji zarzutu błędnego niepouczenia powoda o możliwości zgłoszenia wskazanego dowodu. Wskazać przy tym należy, że wskazówki i pouczenia sądu, o których mowa w art. 5 k.p.c., nie mogą być tego rodzaju, iż orientują stronę o konieczności złożenia konkretnego wniosku dowodowego. Chodzi tu bowiem o wskazówki i pouczenia, które pozwolą stronie uniknąć ujemnych skutków w razie nie dokonania określonych czynności procesowych (por. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 13 grudnia 2001 r. IV CKN 1867/00, Legalis numer 275076).

W konsekwencji, nie może odnieść również skutku zarzut naruszenia art. 232 zd. 2 w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 505⁷ k.p.c. motywowany niedopuszczeniem z urzędu dowodu z opinii biegłego z zakresu mechaniki samochodowej. Wskazać należy, że wykrycie prawdy przez sąd ogranicza się w zasadzie do: przeprowadzenia dowodów zgłoszonych przez strony, bowiem na nich spoczywa ciężar dowodu (art. 6 k.c.), zasada prawdy materialnej nie może bowiem przekreślać kontradiktoryjności procesu, gdyż - ciężar wskazania niezbędnych dowodów spoczywa przede wszystkim na stronach procesowych. Działanie sądu z urzędu i przeprowadzenie dowodu niewskazanego przez stronę jest po uchyleniu art. 3 § 2 k.p.c. dopuszczalne tylko w wyjątkowych sytuacjach procesowych oraz musi wpływać z opartego na zobiektywizowanej ocenie przekonania o konieczności jego przeprowadzenia (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 10 kwietnia 2013 roku, III AUa 1468/12, LEX nr 1311941). Tymczasem powód nie zgłosił w tym zakresie wniosku dowodowego, które to dowód był istotny dla rozpoznania przedmiotowej sprawy. Brak było przy tym jakichkolwiek podstaw do wskazywania stronie powodowej kierunku jej działania i podejmowania inicjatywy dowodowej zmierzającej do wykazania zasadności zgłoszonego powództwa. To bowiem interes strony nakazuje jej podjąć wszelkie czynności procesowe w celu udowodnienia faktów, z których wywodzi korzystne skutki prawne. To strony decydują jaki materiał dowodowy chcą przedstawić sądowi na potwierdzenie prawdziwości swych twierdzeń. Strony zatem, nie zaś Sąd poszukują prawdy materialnej, natomiast Sąd ma zadbać o to, aby reguły postępowania obowiązujące przy jej dochodzeniu zostały zachowane. Sąd nie ma obowiązku zastąpienia własnych działaniem bezczynności strony. Niedochowanie powyższych obowiązków skutkowało przegraniem procesu przez stronę, którą obciążał ciężar wykazania okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Należy również podnieść, że w postępowaniu apelacyjnym powód, reprezentowany przez fachowego pełnomocnika, nie złożył wniosku o przeprowadzenie przez Sąd Okręgowy dowodu z opinii biegłego sądowego do spraw mechaniki

samochodowej. Zgodnie z treścią art. 382 kpc sąd II instancji orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w I instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym. Gdyby Sąd Okręgowy uznał, że nie stoi na przeszkodzie dopuszczeniu takiego dowodu przepis art. 381 kpc, to po skierowaniu sprawy do postępowania zwykłego, mógłby przeprowadzić tego rodzaju dowód.

Nieuzasadniony był również zarzut naruszenia art. 299 k.p.c. Jest on o tyle bezzasadny, iż w toku postępowania powód nie złożył wniosku o jego przesłuchanie

w charakterze strony. Należy również pamiętać, że nieprzesłuchanie strony może stanowić naruszenie art. 299 k.p.c. tylko wówczas, gdy mogło ono wpłynąć na wynik sprawy, rozumiany jako wyjaśnienie wszystkich istotnych i spornych okoliczności dotyczących stosunków prawnych pomiędzy stronami sporu, albo gdy dowód z przesłuchania strony był jedynym dowodem, którym dysponował sąd (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2009 r., sygn. akt I PK 19/09, LEX nr 519171). Na marginesie jedynie wskazać należy, że w przypadku zgłoszenia i uwzględnienia przez Sąd I instancji wskazanego wniosku, brak po stronie powoda inicjatywy dowodowej adekwatnej do dowodzonych okoliczności mogło skutkować odmową przyznania wiarygodności i mocy dowodowej jego zeznaniom, w szczególności jeśli ich treść nie znajduje potwierdzenia w innych dowodach zebranych w sprawie, w tym wymagających wiadomości specjalnych. Taka sytuacja występuje w niniejszej sprawie.

Nietrafny jest także zarzut naruszenia art. 6 k.c. w zw. z art. 557 § 1 k.c. Stanowi on jedynie próbę nieuzasadnionego przerzucenia ciężaru dowodu na stronę pozwaną. Wbrew stanowisku apelującego Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej wykładni wskazanych przepisów słusznie uznając, że w przedmiotowej sprawie z uwagi na to, że umowa sprzedaży została zawarta pomiędzy osobami fizycznymi, nie zaś pomiędzy przedsiębiorcą,

a konsumentem, nie znajduje zastosowania przepis art. 556² k.c. i wynikające z niego domniemanie, które w bardzo istotny sposób ułatwia konsumentowi wykazanie przesłanki koniecznej dla powstania uprawnień w stosunku do sprzedawcy z tytułu rękojmi. Zatem jak trafnie wskazał Sąd Rejonowy to powód powinien udowodnić, że sprzedana mu rzecz miała wady fizyczne, o których nie wiedział w chwili zawarcia umowy, istniały one w chwili wydania rzeczy albo wynikały z przyczyny tkwiącej w rzeczy sprzedanej w tej samej chwili.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.